

ZOMERBRIEF 2023

Inleiding

Sinds enkele jaren combineren we de eerste vooruitblik op het volgende begrotingsjaar (kadernota) met een weergave van de stand van zaken per 1 mei van het lopende begrotingsjaar (eerste bestuursrapportage). Dat doen we ook in deze zomerbrief 2023.

De zomerbrief verschijnt dit keer op een moment waarop de raad zojuist het besluit heeft genomen om de themanotities behorend bij de visie ‘Actief ‘Noaberschap’ 2022-2026 vast te stellen. Het ligt dan ook voor de hand dat ten opzichte van andere jaren de voorstellen voor **nieuw beleid** beperkt zullen zijn. Toch zien we dat, naast diverse **autonome ontwikkelingen** die zich nu aandienen (meevallers en tegenvallers), er ook aanleiding is om enkele voorstellen voor nieuw beleid te doen. Daarnaast presenteren we onder de noemer **trends** enkele onderwerpen die zich in de nabije toekomst aandienen en naar verwachting dan tot autonome ontwikkeling of nieuw beleid zullen gaan ontwikkelen.

Voorstellen nieuw beleid

In de programmabegroting 2023 tekende zich al af dat de meerjarenbegroting vanaf 2026 een tekort vertoont. Dat is grotendeels te wijten aan beleidswijzigingen van het Rijk waar de meeste gemeenten mee kampen. Het is lastig om hierop te anticiperen, zeker nu via VNG en Tweede Kamer om structurele compensatie van gemeenten wordt gevraagd. Deze situatie zet aan tot sparen, en dat doen we door een goede buffer voor risico's aan te houden. Tegelijk is het in reactie op landelijke wetgeving en lokale ontwikkelingen gewenst om structurele impulsen te geven aan de verdere professionalisering van onze organisatie. De reorganisatie is hierop gericht.

1. Gladheidsbestrijding € 10.000 (s)

De gemeente Hof van Twente is in de regio nog de enige gemeente die curatief, d.w.z. droog strooit. Twente Milieu voert de gladheidsbestrijding voor ons uit. Het materieel is inmiddels verouderd en aan vervanging toe. Dit is dan ook het moment om over te gaan naar preventief (nat) strooien. Hierdoor zullen we vaker gaan strooien maar wel met minder zout per keer. De veiligheid wordt hiermee vergroot.

2. Onkruidbestrijding € 158.000 (i)

Dit jaar vindt een tweede ronde onkruidbestrijding op verharding plaats met inzet van incidentele middelen die wij voor twee jaar beschikbaar zijn gesteld. We vinden het wenselijk deze inzet ook in 2024 te plegen. Voor volgend jaar is € 158.000 extra nodig. Op termijn willen we beoordelen of dit een structureel vervolg dient te krijgen.

3. Onderhoudssystematiek buiten € 655.000 (s) € 165.000 (s)

In het project herstructurering Openbare Ruimte is aangegeven dat wij onze begroting voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte opnieuw willen inrichten. Daarbij vindt een ontschotting plaats tussen

de diverse begrotingsposten en wordt de flexibiliteit vergroot. De nieuwe begroting zal worden ingericht op drie posten, te weten a) dagelijks onderhoud, b) groot onderhoud en c) vervangingsinvesteringen. Voor vervangingsinvesteringen bevat de begroting géén structurele middelen. De doorrekening van bureau Cyber laat zien dat structurele instandhouding een jaarlijks budget vergt.

Aan kosten voor **dagelijks en groot onderhoud** is een extra structureel budget benodigd van € 655.000. Wij kiezen voor een ingroeimodel door voor 2024 een bedrag van € 350.000 op te nemen en in 2025 het volledige bedrag van € 655.000.

Voor **vervangingsinvesteringen** is (modelmatig) structureel een investeringsruimte van € 3.900.000 benodigd. Omdat de beheerplannen (deels) nog in ontwikkeling zijn, gaan wij voorlopig uit van een jaarlijkse investeringsruimte van € 1.000.000. De reeks 3B in het overzicht nieuw beleid op pagina 11 toont de hierbij behorende kapitaallasten.

Opbouw vervangingsinvesteringen onderhoud buiten: € 3,9 mln. per jaar

- wegen € 2.450.000
- groen € 593.000
- straatmeubilair € 155.000
- water € 61.000
- civieltechnische kunstwerken € 388.000
- speelvoorzieningen € 130.000
- sport € 135.000

N.B.: De kosten voor reiniging en riolering zijn buiten beschouwing gelaten omdat deze in de rechten worden doorberekend.

4. Professionaliseren inkoop € 228.000 (s)

Uit de verbeterrapportage hack volgt het actiepunt dat wij als Hof van Twente meer aandacht moeten hebben voor contract- en leveranciersmanagement. Ook de accountant vraagt aandacht voor borging van het inkoop- en aanbestedingsproces binnen de gemeente. Door in te zetten op de professionalisering van inkopen, aanbesteden, contractbeheer en contractmanagement sluiten we beter aan op geldende wet- en regelgeving. Deze beweging vindt binnen alle overheden plaats. Voor onze organisatie vraagt het een structureel budget voor enkele nieuwe functies (contractmanager en -beheerder) naast de reeds bestaande inkoopadviseur. Om de inkoopfunctie goed te positioneren en een

goede overdracht door de huidige interim-functionaris te organiseren is voor 2023 al een deel van het nieuwe budget noodzakelijk.

5. Digitale dienstverlening € 45.000 (I) € 26.000 (S)

De rijksoverheid stuurt steeds meer via wetten, onder andere de Wet Digitale Overheid en de Wet Open Overheid, op een digitaal toegankelijke overheid. Gemeenten moeten zorgen dat hun dienstverlening goed digitaal toegankelijk is. Het is onder andere daarom noodzakelijk om onze website te vernieuwen.

De website is onderdeel van onze basis digitale dienstverlening. Onze website is 10 jaar oud en sluit niet meer aan op de behoefte van gebruikers en de wettelijke digitale toegankelijkheidseisen. De verwachting is dat het beheer en onderhoud van de website door een leverancier meer gaat kosten dan het huidige budget voor exploitatiekosten. Voor de implementatiekosten is incidenteel € 36.000 extra nodig in 2024. Via de website willen we ook steeds meer producten digitaal (e-diensten van burgerzaken) aanbieden, bijvoorbeeld geboortes, uittreksel BRP. De implementatie vraagt eenmalig € 9.000 en structureel € 26.000.

6. Information security officer € 40.000 (s)

De afgelopen jaren heeft binnen onze organisatie de functie van CISO (chief information security officer), mede naar aanleiding van de hack en de inwerking-treding van de BIO (baseline informatieveiligheid overheden) een ontwikkeling doorgemaakt. Deze wordt nu als een duo functie voor de gemeenten Haaksbergen en Hof van Twente ingevuld. De keuze hiervoor is gemaakt vanuit het uitgangspunt dat hiernaast ondersteuning wordt georganiseerd door aanstelling van een (parttime) ISO-functionaris. Deze ISO draagt bij aan het opstellen en uitvoeren van het jaarlijkse programma informatieveiligheid, biedt ondersteuning bij het uitvoeren van audits en de aanpak van beveiligingsincidenten, en geeft samen met de CISO de interne bewustwordingstrainingen/acties vorm.

7. Minimabeleid € 50.000 (s)

In 2023 wordt geëvalueerd in hoeverre het huidige minimabeleid nog aansluit bij de behoeften van de doelgroep en de gewenste effecten. Op basis daarvan wordt een vernieuwd minimabeleid uitgewerkt en aan de gemeenteraad voorgelegd. Hoewel dat vernieuwde minimabeleid nog niet

bekend is, gaan we er al wel vanuit dat dit meer kosten met zich meebrengt dan nu structureel is begroot. Met het structureel beschikbaar stellen van € 50.000 kunnen we de lopende bezuinigingen op het minimabeleid (fashioncheque en individuele inkomstentoeslag) ook na 2023 structureel terugdraaien.

8. Capaciteit gemeentelijke BOA's € 192.000 (s)

Overeenkomstig de eind 2022 door de raad vastgestelde Visie integrale veiligheid is opdracht gegeven tot een capaciteitsonderzoek naar de behoefte aan buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA) binnen Hof van Twente. Dit recent verschenen onderzoek onderbouwt de noodzaak van structurele uitbreiding van de bestaande BOA capaciteit. Het college kiest voor het scenario waarin plusminus 3 FTE uitbreiding vereist is om uitvoering van het takenpakket te kunnen waarborgen. Dit vraagt om een doorvertaling naar de (meerjaren-) begroting.

9. Vrijval deel reserve grondexploitatie € 900.000 (i)

Overeenkomstig de gemeentelijke beleidslijn is er aanleiding om het deel van de reserve grondexploitatie dat zich begeeft boven de gewenste weerstandscapaciteit (boven de ratio van 1,4 die

benodigd is om eventuele risico's op te kunnen vangen) vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve.

10. Reserveren om te investeren € 5.000.000 (i)

De komende jaren zullen er besluiten genomen gaan worden over diverse plannen voor vernieuwing en verduurzaming van sport- en gemeenschaps-accommodaties in de diverse kernen van de gemeente (o.a. MFA's).

Wij stellen de raad voor om de reserve majeure projecten een centrale rol te laten vervullen om komende investeringsbesluiten (mede) te kunnen dekken. Evenals bij de reserve grondexploitatie is met dit initiatief beoogd om de ruimte in de algemene reserve die er is boven de te respecteren weerstandscapaciteit, over te hevelen naar de reserve majeure projecten.

Trends

De autonome ontwikkelingen die zich in de eerste maanden van 2023 hebben voorgedaan zijn opgenomen per programma verderop in deze zomerbrief. Op deze plek benoemen we nog enkele trends, ontwikkelingen die aanstaande zijn. Deze krijgen naar verwachting op een later moment het etiket "nieuw beleid" of "autonome ontwikkeling".

Trend 1. Prijsontwikkeling (indexatie)

In de beleidssectoren die gepaard gaan met grote budgetten, zowel binnen het sociaal domein als in het fysieke domein, maar ook binnen de bedrijfsvoering, merken we de grote invloed van de prijsontwikkeling als gevolg van inflatie, stijging van energieprijzen enz. Zo is op het gebied van de Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdzorg bij de nu lopende inkooptrajecten zichtbaar dat kosten van voorzieningen harder stijgen dan voorzien. Dit noodzaakt bij alle onderdelen van het sociaal domein tot het hanteren van indexatiecijfers die aanmerkelijk hoger liggen dan in voorgaande jaren. In andere sectoren zijn de ervaringen vergelijkbaar.

Trend 2. Hervormingsagenda jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd moet landelijk leiden tot de gewenste transformatie in de jeugdzorg, waardoor de oorspronkelijke doelen van de Jeugdwet en de beoogde bezuiniging kunnen worden behaald. Recent is een akkoord bereikt tussen VWS en VNG over het financiële kader van de Hervormingsagenda Jeugd. Hierin is afgesproken dat de opgelegde kortingen tot 2026 verzacht worden. De bezuiniging vanaf 2026 blijft staan.

Er zal een tarievenonderzoek plaatsvinden met betrekking tot de inkoop jeugd ingaande 1-1-2025. De uitkomsten van dit onderzoek worden meegenomen in de nieuwe tarieven vanaf 2025. Los daarvan wordt momenteel onderzocht of een indexatie met terugwerkende kracht vanaf 1-1-2023 dient plaats te vinden.

Trend 3: MFA Hengevelde, Diepenheim, Goor, Markelo

Naast de plannen in Hengevelde zijn vergelijkbare initiatieven voor multifunctionele accommodaties (MFA) in voorbereiding vanuit de kernen Diepenheim, Goor en Markelo.

De verwachting is dat deze de komende jaren concreter worden en om betrokkenheid, besluitvorming en financiële bijdragen gaan vragen van de zijde van de gemeente. Wij volgen de initiatieven en faciliteren zo nodig de planvorming.

Trend 4: DMJOP gebouwen

Wettelijk zijn we als gemeente verplicht om een meerjarenonderhoudsplan te maken voor alle gemeentelijke

gebouwen (inclusief Reggehof). De raad heeft gekozen voor opstelling van een duurzaam meerjarenprogramma (DMJOP). In de programmabegroting 2023 kondigden we aan dat we een DMJOP gaan opstellen in 2023. Door capaciteitsgebrek zal het opstellen van een DMJOP doorlopen tot in het eerste kwartaal 2024. Hierbij richten we ons erop om het gemeentelijk vastgoed duurzaam en energie neutraal te beheren in 2030. Onze gebouwenvisie moet daarvoor ook geactualiseerd worden. De verwachting is dat het duurzaam maken van de huidige MJOP's leidt tot hogere investeringen en dus een hogere voorziening.

Trend 5: Integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP)

De gemeente dient in de nabije toekomst een nieuw (geactualiseerd) IHP voor de onderwijshuisvesting op te stellen en vast te stellen. De voorbereiding hiervan -samen met de onderwijspartners- zijn inmiddels gestart. Om het IHP nadien feitelijk uit te voeren, zijn investeringen vereist, waarvoor (extra) budgetten beschikbaar zullen moeten worden gesteld. De ontwikkeling van Campus De Whee loopt enigszins voor op het IHP. Later dit jaar wordt meer duidelijk over de benodigde investeringen.

Trend 6: Meerjarige opgave opvang asielzoekers (OSA)

Landelijke ontwikkelingen betreffende onder meer de zogeheten Spreidingswet maken dat de gemeente de komende jaren naar verwachting zal moeten investeren in het creëren van nieuwe, mogelijk meer structurele voorzieningen voor huisvesting van vluchtelingen en asielzoekers. De

gemeente werkt via het project OSA al op diverse manieren aan tijdelijke opvang en huisvesting van statushouders. De verwachting is dat deze opgave nieuwe investeringen vraagt die niet (volledig) door het Rijk worden vergoed.

Trend 7: Circulair ambachtscentrum

Na een verkenning in 2022 door Salut hebben wij begin 2023 een opdracht gegeven voor een haalbaarheidsonderzoek naar een circulair ambachtscentrum (“De Verbinding”). In een circulair ambachtscentrum komen afvalbrengpunt, kringloopwinkel en een werkplaats/ambachtscentrum bij elkaar. De verwachting is dat een dergelijk centrum een belangrijke bijdrage kan leveren aan onze doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en sociaal domein. Uit het onderzoek zal duidelijk worden of dit voor onze gemeente haalbaar is en tegen welke investeringskosten.

Financiële uitgangspunten

Autonome ontwikkelingen (zoals toegelicht in de navolgende programma’s), voorstellen voor nieuw beleid en trends (zoals toegelicht in deze inleiding): het is een trits die we de komende tijd vaker terug zullen laten keren in onze begrotingscyclus. Tezamen zijn ze van invloed op ons budgettair perspectief in de komende jaren en op de stand van onze reserves. Het budgettair perspectief zal, zoals al gemeld in de programmabegroting 2023, de eerstkomende jaren

ruimte bieden, maar op langere termijn onder druk komen te staan.

De meicirculaire van het Rijk zal hierop eveneens van invloed zijn. Wij informeren uw raad daarover zo mogelijk nog vóór de raadsbehandeling van deze zomerbrief. Vooruitlopend hierop kunnen wij al wel het volgende melden. Zoals bekend zal de omvang van het gemeentefonds fors dalen met ingang van 2026. En daarmee is er sprake van een knelpunt richting de toekomst voor gemeenten. Het Rijk werkt aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. Vooralsnog is onduidelijk of en hoe deze (voldoende) tegemoetkomt aan gemeenten.

Vooruitlopend op een nieuwe financierings-systematiek heeft het kabinet in de septembercirculaire 2022 in 2026 eenmalig € 1 miljard beschikbaar gesteld. Dit hebben wij afgelopen najaar ook opgenomen in de programmabegroting 2023. Het Rijk heeft in de voorjaarsnota 2023 aangekondigd dat dit bedrag vanaf 2027 structureel beschikbaar komt. Voor onze begroting een structureel bedrag van € 1,5 miljoen.

Jaarlijks anticiperen wij op basis van cijfers van het Centraal Planbureau (CPB) op de op te nemen loon-

en prijsontwikkelingen als uitgangspunt voor de komende begroting. Eenzelfde systematiek wordt toegepast als richtlijn voor de gemeenschappelijke regelingen waarop zij hun begrotingen uitwerken. De hogere inflatie in 2022 en 2023 en cao-ontwikkelingen leiden tot hogere percentages dan voorheen. Tegenover de loon- en prijsstijgingen staat (deels) een compensatie vanuit het gemeentefonds. Dit leidt tot de volgende indexeringen:

- Personele kosten 5,2%
- Materiële uitgaven 8,9%
- Bijdrage gemeenschappelijke regelingen 10,2%
- Sociaal domein (vergoeding Wmo/ Zorg) 5,7%
- Gewogen gemiddelde 7,1%
- Subsidies en inkomsten van leges en belastingen 7,1%

Wij stellen u voor de zomerbrief 2023 vast te stellen als basis voor de programmabegroting 2024.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris, de burgemeester,

Autonome ontwikkelingen 1e bestuursrapportage 2023

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
1 VTH-taken uitvoeringsprogramma	-102.795	-85.000	-85.000	-85.000	-85.000
2 Verhoging bijdrage ODT 2023	-186.630				
3 Beheerplannen Openbare Ruimte	-46.000				
4 Onkruidbeheersing op verharding	-57.000				
5 Afrondende werkzaamheden Herstructurering Gijmink	-52.500				
6 Integraal huisvestingsplan primair en voortgezet onderwijs	-40.000				
7 Bibliotheek op school, uitwerking motie raad	-27.155	-15.305	-15.305	-15.305	-15.305
8 Bijstand	-146.000	-158.000	-170.000	-182.000	-194.000
9 Energietoeslag 2023	-350.000				
10 WMO en Jeugd, bijsteling budgetten (inclusief vrijval stelposten)	290.760	290.760	290.760	290.760	290.760
11 Woonplaatsbeginsel	499.000	499.000	499.000	499.000	499.000
12 Gemeentefonds (september-/decembercirculaire 2022)	1.284.000	472.000	41.000	3.000	-586.000
13 Actualisatie afschrijvingsbeleid 2022	-308.000	-88.000	-35.000	30.000	165.000
14 Energielasten (indicatie aanbesteding gas en GVO)	-425.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
15 CAO gemeentepersoneel 2023	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
16 Dividenden	1.004.000				
17 Meerkosten regiebureau	-526.000	-526.000	-526.000	-526.000	-526.000
18 Regiebureau, incidentele inzet 2023	-299.000				
19 Overige ontwikkelingen	-91.989	-98.701	-93.997	-93.934	-29.890
Totaal	19.691	-359.246	-744.542	-729.479	-1.131.435

Nieuw beleid zomerbrief 2023

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
1 Gladheidbestrijding		-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
2 Onkruidbestrijding		-158.000			
3a Onderhoudssystematiek buiten (onderhoud)		-350.000	-655.000	-655.000	-655.000
3b Onderhoudssystematiek buiten (verv. invest. 1 mln p/j)			-55.600	-110.576	-164.928
4 Profesionaliseren inkoopfunctie	-76.000	-228.000	-228.000	-228.000	-228.000
5 Website/ digitale toegang	-9.000	-62.000	-26.000	-26.000	-26.000
6 Information security officer(T)ISO		-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
7 Minimabeleid		-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
8 Capaciteit BOA's		-192.000	-192.000	-192.000	-192.000
9 Vrijval deel reserve grondexploitatie (boven ratio 1,4) naar algemene reserve	900.000				
9 Vrijval deel reserve grondexploitatie (boven ratio 1,4) naar algemene reserve	-900.000				
10 Reserveren om te investeren (MFA's e.d.) (van algemene reserve naar reserve majeure	-5.000.000				
10 Reserveren om te investeren (MFA's e.d.) (van algemene reserve naar reserve majeure	5.000.000				
Totaal	-85.000	-1.090.000	-1.256.600	-1.311.576	-1.365.928

Perspectief zomerbrief 2023	2023	2024	2025	2026	2027
Programmabegroting 2023	435.972	3.726.120	4.795.366	-736.411	-2.432.488
Kwijtschelding	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Themanotities, lasten	-1.895.000	-2.147.500	-1.927.500	-1.905.000	-757.500
Themanotities, baten	1.895.000	2.147.500	1.927.500	1.905.000	757.500
Reggehof	-140.000	-140.000	-140.000		
1e bestuursrapportage 2023	19.691	-359.246	-744.542	-729.479	-1.131.435
Continuering bijdrage Rijk na 2026					1.500.000
Perspectief begroting, incl ontwikkelingen	300.663	3.211.874	3.895.824	-1.480.890	-2.078.923
Nieuw beleid zomerbrief 2023	-85.000	-1.090.000	-1.256.600	-1.311.576	-1.365.928
Perspectief zomerbrief 2023	215.663	2.121.874	2.639.224	-2.792.466	-3.444.851
Waarvan incidentele baten en lasten	-1.195.714	-2.116.700	-2.016.947	-1.969.609	-822.843
Structureel saldo	-980.051	5.174	622.277	-4.762.075	-4.267.694

* In de meerjarenbegroting is de taakstelling op de subsidies opgenomen vanaf 2027 ad € 450.000.

* Richting 2e bestuursrapportage 2023 te verwachten kosten: ODT € 365.000 per jaar en Gildebor DVO 2023 € 75.000 per jaar

Doorrekening reserves weerstandsvermogen

bedragen x € 1.000

Algemene Reserve	Rek. 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	17.085	17.275	6.766	6.774	6.781	6.787
Saldo onttrekkingen en toevoegingen *	190	-1.859	8	7	7	6
Stand per 31 december	17.275	15.416	6.774	6.781	6.787	6.793
Inzet themanotities (naar bestemmingsreserve)		-8.650				
Stand per 31 december, inclusief inzet thema's		6.766	6.774	6.781	6.787	6.793
Totaal risico's conform berekening weerstandsvermogen	4.650	4.650	4.650	4.650	4.650	4.650
Nader te besteden	12.625	2.116	2.124	2.131	2.137	2.143

Reserve Majeure Projecten	Rek. 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	550	546	5.331	5.331	5.331	5.331
Reserveren om te investeren (MFA's e.d.)		5.000				
Overige onttrekkingen en toevoegingen	-4	-215	0	0	0	0
Stand per 31 december	546	5.331	5.331	5.331	5.331	5.331

Reserve Grondexploitatie	Rek. 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	1.898	2.554	1.643	1.632	1.621	1.610
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	656	-911	-11	-11	-11	-11
Stand per 31 december	2.554	1.643	1.632	1.621	1.610	1.599
Totaal risico's conform berekening weerstandsvermogen	1.190	1.190	1.190	1.190	1.190	1.190
Nader te besteden	1.364	453	442	431	420	409

Ratio weerstandsvermogen (algemene reserve+reserve majeure projecten) 2,61

Ratio algemene reserve (zonder reserve majeure projecten) 1,46

Ratio reserve grondexploitatie 1,34

(obv doorrekening reserves ultimo 2027, inclusief bestemming resultaat 2022, exclusief saldi meerjarenbegroting)

Programma 1: Burger en veiligheid

STAND VAN ZAKEN

1.1 Communicatie

Goede communicatie draagt bij aan verbinding in onze gemeente. Op 10 februari bent u als raad bijgepraat hoe we dit op willen gaan pakken. Er is een keuze gemaakt om communicatie in te zetten voor de organisatieverandering. We werken door aan het verhaal van de Hof, meer digitaal gezien, gehoord en geholpen, en gaan ons verder ontwikkelen naar een meer participatieve organisatie.

1.2 Dienstverlening

In 2023 gaan wij onze digitale dienstverlening verder uitbouwen. Sinds 1 januari 2023 voldoen wij aan de gestelde eisen voor de Single Digital Gateway (annex I). Dit online centrale punt (gateway) geeft inwoners en bedrijven makkelijk toegang tot digitale overheidsdienstverlening in de Europese Unie.

In februari is een student gestart met een afstudeeronderzoek naar onze website www.hofvantwente.nl. In dit onderzoek wordt gekeken naar de doelen en doelgroepen van de website en de mate waarop de huidige website daarop aansluit. Daaruit volgt een advies hoe een nieuwe website het beste ingericht kan worden.

1.3 Verkiezingen

Op woensdag 15 maart 2023 hebben de verkiezingen voor de provinciale staten en waterschappen plaatsgevonden. Na twee verkiezingen is de tijdelijke wet verkiezingen Covid-19 komen te vervallen en kon er niet meer op 3 dagen gestemd worden. Wel is sinds dit jaar de nieuwe wet procedure vaststelling verkiezingsuitslagen van kracht geworden. Het belangrijkste doel van deze wet is het creëren van mogelijkheden om tijdig voor de vaststelling van de uitslag van een verkiezing eventuele (tel)fouten te constateren en deze op een transparante en controleerbare manier te corrigeren. De nieuwe wet zorgde in combinatie met een hoge opkomst (71%) en de dubbele verkiezingen ervoor dat het veel tijd kostte om de verkiezingen af te ronden.

1.4 Informatiebeheer

In 2022 werd het archief van Hof van Twente beoordeeld met oranje in het Inter Bestuurlijk Toezicht. Een belangrijke reden daarvoor was dat de archieven van de rechtsvoorgangers van gemeente Hof van Twente nog niet afgesloten zijn. In de eerste 4 maanden van 2023 hebben wij het afsluiten van het archief van rechtsvoorganger Goor afgerond. Tevens is een aanbestedingstraject gestart voor het afsluiten van de overige vier rechtsvoorgangers (Markelo, Diepenheim, Ambt Delden en Stad Delden). Alle archieven van onze rechtsvoorgangers zullen medio 2026 afgesloten zijn en in definitieve staat gebracht.

1.5 Technische installaties raadszaal

Het concept plan van eisen voor de aanbesteding van de technische installaties van het gemeentehuis is gereed. Gunning en uitvoering van het project vinden plaats in de tweede helft van 2023.

1.6 Veiligheidsbeleid

In 2023 zijn we begonnen met de uitvoering van het eind 2022 vastgestelde nieuwe integrale veiligheidsbeleid. We hebben een capaciteitsonderzoek laten uitvoeren naar de buitengewoon opsporingsambtenaren. Zoals in de inleiding gemeld,

zijn in dit onderzoek enkele scenario's gepresenteerd om de BOA-capaciteit een structurele impuls te geven. Zie het betreffende voorstel voor nieuw beleid. In het voorjaar hebben we via diverse kanalen onder de bevolking een enquête uitgezet waarin wij het veiligheidsgevoel hebben gemeten alsmede de factoren die dit gevoel beïnvloeden. De resultaten van dit onderzoek zullen wij voor de zomer presenteren.

Na diverse gesprekken met bewoners en horecaondernemers hebben wij een raadsvoorstel gemaakt over de sluitingstijden van de horeca. In een latere fase dit jaar komen wij met een voorstel ten aanzien van terrassen en paracommercie. Eveneens volgt een voorstel om te komen tot een stelsel van exploitatievergunningen voor de horeca.

Na de COVID periode zien we weer een toename van het aantal aanvragen voor evenementen.

De afgelopen periode hebben wij geïnvesteerd in de interne organisatie en de samenwerking met diverse partners in de aanpak van ondermijning. Inmiddels zijn de vacatures binnen veiligheid vervuld.

AUTONOME ONTWIKKELINGEN

1. VTH-taken uitvoeringsprogramma

Voor het VTH-taken uitvoeringsprogramma 2023 is een incidenteel bedrag voor inhuur opgenomen van € 102.795. De extra inhuur is benodigd om de opgelopen achterstanden bij bouw- en woningtoezicht in te lopen. Omdat dit een structureel karakter betreft zal vanaf 2024 de formatie met 1 fte worden uitgebreid. Voor 2024 en verder betekent dit een structureel bedrag van € 85.000 voor formatie-uitbreiding.

2. Verhoging bijdrage ODT 2023

Gelet op ervaringen van voorgaande jaren blijkt dat Hof van Twente geconfronteerd is met zware handhavingszaken die veel input vragen van de ODT. Dit is nodig op het gebied van juridische ondersteuning en advisering. Dit heeft in voorgaande jaren geleid tot een naheffing voor Hof van Twente. Daarvoor wordt voor 2023 een eenmalig extra bedrag van € 186.630 opgenomen voor onvoorzien.

BELEIDSAGENDA 2023			
	PROGRAMMA 1: BURGER EN VEILIGHEID	Besluit	Gepland
1	Evenementenbeleid	College	Q3 2023
2	Aanpassing APV vanwege sluitingstijden horeca	Raad	Q2 2023
3	Beleid m.b.t. paracommercie	College	Q4 2023
4	Onderzoek naar BOA capaciteit	College	Q2 2023
5	Besluit tot (eventuele) invoering exploitatievergunning	College	Q3 2023
6	Besluit tot (mogelijke) invoering van vergunning voor kamerverhuur	College	Q4 2023
7	Algemene aanpassing van de APV	Raad	Q4 2023

Gerealiseerd	Wordt conform planning afgerond	Afwijking in planning + indicatie gereed
--------------	---------------------------------	--

Programma 2: Wonen en werken

STAND VAN ZAKEN

2.1 Woningbouwlocaties

In Goor zijn diverse woningbouwplannen in uitvoering of voorbereiding. Bij het Spoorpark worden de 23 woningen naar verwachting medio 2023 opgeleverd. Aan de Hengevelderstraat (29-37) wordt momenteel gebouwd aan 12 levensloopbestendige sociale huurwoningen. Het plan achter De Ster aan de Grotestraat 91 (8 woningen) is onlangs onherroepelijk geworden en hiervoor is een omgevingsvergunning aangevraagd. Het plan aan de Wijnkamp 26/ Rozenstraat (20 woningen) is inmiddels onherroepelijk en de verkoop is gestart. In het Gijmink wordt gestart met de ontwikkeling van ca. 70 woningen, zodat deze wijk afgerond kan worden.

Voor de stand van zaken van het project Op Stoom wordt verwezen naar het hoofdstuk Projecten en Programma's verderop in deze bestuursrapportage. In Delden hebben de bestemmingsplannen voor de voormalige schoollocaties (74 woningen) als ontwerp

ter inzage gelegen. Het plan voor het realiseren van 62 woningen op de locatie van de Toonladder is onlangs door de gemeenteraad vastgesteld. Ten aanzien van het plan op de locatie van de voormalige Ranninkschool wordt momenteel gekeken of er door aanpassingen tegemoet kan worden gekomen aan de hiertegen ingediende zienswijzen. De verwachting is dat ook dit plan de komende periode ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. Het bestemmingsplan voor 8 woningen aan de Molenstraat 24 is eind 2022 vastgesteld, maar tegen dit plan is beroep ingesteld. Voor het plan van Wonen Delden aan de Noordwal 72 zijn het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerp omgevingsvergunning ter inzage gelegd.

In Markelo is het plan voor de Hemmelweg (12 woningen) onlangs onherroepelijk geworden. De definitieve ontwerpen voor het bouw- en woonrijp maken worden momenteel afgerond, waarna de uitvoering aanbesteed kan worden. De verwachting is dat de bouwkavels aan het einde van het jaar uitgegeven kunnen worden. Daarnaast is in Markelo het plan Markelo-Noord (105 woningen) in voorbereiding. Dit zal in het 2e kwartaal van 2023 als ontwerp ter inzage worden gelegd. Voor de Grotestraat 34 is een plan voor 7 grondgebonden huurwoningen in voorbereiding. Dit plan wordt in het

2e kwartaal als ontwerp ter inzage gelegd. Het bestemmingsplan voor het Countuspannd is al enige tijd onherroepelijk. Hiervoor vinden gesprekken met de initiatiefnemer plaats om te kijken of tot uitvoering kan worden overgegaan.

In Hengevelde zijn bij het plan Marke III, fase 2 nog enkele kavels beschikbaar. Aanvullend is gestart met een plan voor de Marke III, fase 3 om op de resterende gronden woningen (15-20) te realiseren. Daarbij is er specifiek ook ruimte voor starters- en levensloopbestendige woningen. Het ontwerpbestemmingsplan zal in de loop van 2023 in procedure worden gebracht. In het plangebied Bentelo Buiten in Bentelo zijn 12 woningen momenteel in aanbouw.

Voor Diepenheim is het plan voor 7 starterswoningen aan De Kerkegaarden inmiddels onherroepelijk. Vanuit de gemeente wordt een plan voor woningen aan de Boinksweide (naast initiatief De Warme Huizen) voorbereid. Daarnaast is een plan aan de Leusensweide-Ruimersdijk in voorbereiding.

In het buitengebied wordt nog altijd veel gebruik gemaakt van het Rood voor Rood beleid, waarbij ter

compensatie van de sloop van landschaps-ontsierende bebouwing een nieuwe woning gebouwd kan worden.

2.2 Economie

In de eerste fase van het bedrijventerrein Zenkeldamshoek zijn nagenoeg alle kavels verkocht. Ook in de nieuwe 2e fase, aan de overzijde van de Zomerweg, zijn de koopovereenkomsten getekend voor de beschikbare percelen. Wanneer de kavels bouwrijp zijn gemaakt kunnen de gronden geleverd worden.

Met Tennet is overeenstemming voor de realisatie van een nieuw hoogspanningsstation in deze fase. Hiermee wordt de capaciteit van het netwerk in Goor meteen uitgebreid.

De centrumgebieden van onze gemeente zijn de Coronatijd redelijk doorgekomen. Er zijn (nog) geen signalen bekend dat er veel winkels sluiten of panden leeg komen te staan. De werkgelegenheid blijft erg hoog in onze gemeente. Daarnaast blijft de vraag naar bedrijventerreinen groot. Er zijn plannen in voorbereiding voor de realisatie van nieuwe bedrijventerreinen in Hengevelde en Markelo. Deze ruimte is specifiek bedoeld voor groeiende bedrijven uit de eigen kernen.

2.3 HofMarketing

Wat nieuw is, is dat wekelijks het radioprogramma "de Deur uit" gepresenteerd wordt, met alle culturele activiteiten en evenementen in de Hof. Daarnaast hebben we in de afgelopen periode ongeveer 100 inwonerspakketten verstuurd naar nieuwe bewoners en 60 slabbetjes naar nieuw geboren.

Er worden momenteel nieuwe routes ontwikkeld en herziene versies gemaakt van verouderde routes.

Ook wordt er gewerkt aan online vind- en zichtbaarheid. Het nieuwe (jubileum) magazine 2023 is gereed, net als de citymaps. Met de plaatsing van de laatste tegels en boomstammen met QR codes in de afgelopen periode is de audiotour Hej t al heurt?! (samen met MarketingOost en met een subsidie vanuit Provincie Overijssel) inmiddels afgerond.

2.4 Agrarische sector en stikstof

Als Hof van Twente zijn we nauw betrokken bij de gebiedsgerichte aanpak Stikstof in Overijssel. Uitgangspunt is een integrale en gebiedsgerichte aanpak met inwoners en ondernemers. Inmiddels ligt er een eerste gebiedsagenda met mogelijkheden voor agrariërs om met maatregelen aan de slag te gaan. Een groep agrariërs in onze gemeente werkt aan mogelijkheden voor mono-mestvergistings. Ook zijn er ideeën over koolstofvastlegging in de bodem.

Op 23 februari 2023 hebben we een bijeenkomst georganiseerd over de veranderingen rondom het Gemeenschappelijke Landbouw Beleid (GLB) en het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). Tijdens de bijeenkomst met ongeveer 200 belangstellende is er onder andere vanuit de provincie een toelichting gegeven over de uitdagingen op het gebied van stikstof, water en grondgebonden landbouw.

De kavelruilcommissie Hof van Twente zet zich actief in om agrariërs te helpen om door grondruil de bedrijfssituatie te verbeteren. Momenteel wordt er gewerkt aan een ruilplan met maar liefst 30 partijen. Het betreft naast ruilingen van landbouwkundige percelen ook ruilingen met het waterschap gericht op sloten en schouwpaden.

De Landbouwers

Door Mineral Valley Twente is voor deze regio een versnellingsagenda opgemaakt. De agenda is bij de provincie en het ministerie positief ontvangen. Deze agenda geeft voor Twente goede mogelijkheden te werken aan de transitie van het landelijk gebied met de focus op voldoende perspectief voor de agrarische sector. Het doel is dus breder dan innovatie,

mineralen en bodem. Daarom is de ook de naam aangepast van Mineral Valley Twente naar De Landbouwers.

Leader

De LEADER periode 2014 - 2020 is na een verlenging van twee jaar beëindigd. Voor de volgende periode 2023 – 2027 is begin dit jaar een nieuwe

Lokale Actie Groep (LAG) gevormd en is er een nieuwe LOS (Lokale Ontwikkel Strategie) opgesteld. Eind februari 2023 is deze nieuwe LOS bij de provincie ingediend. Na een besluit van de provincie hopen we in Zuidwest Twente ook de komende jaren aan de slag te kunnen met lokale plattelands initiatieven van onderop.

BELEIDSAGENDA 2023			
	PROGRAMMA 2: WONEN EN WERKEN	Besluit	Gepland
1	Locatiekeuze woonwagenstandplaatsen	College	2023
2	Realisatie woonwagenstandplaatsen	Raad	2024
3	Bestemmingsplan Markelo Noord vaststellen	Raad	2023
4	Bestemmingsplannen Goor op Stoom vaststellen	Raad	2023
5	Het 5e veegplan buitengebied vaststellen	Raad	2023
6	Routekaart energieneutraal uitvoeren	College	2023-2026
7	Agenda Biodiversiteit uitvoeren	College	2023-2026
8	Woningbouwlocaties in diverse kernen ontwikkelen	Raad	2023-2026
9	Omgevingsvisie vaststellen (?)	Raad	2023

Gerealiseerd	Wordt conform planning afgerond	Afwijking in planning + indicatie gereed
--------------	---------------------------------	--

Programma 3: Leefomgeving

STAND VAN ZAKEN

3.1 Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)

Vanuit het programma herstructurering openbare ruimte is afgesproken dat we de begroting doorrekenen volgens de principes van het IBOR en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit betekent een kosten- en maatregelenplan dat inzicht geeft en past bij de arealen, kwaliteitsniveau's en normkosten. Dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen worden duidelijk in de begroting verwerkt. Dit laat zien dat voor vervangingsinvesteringen geen middelen in de begroting zijn opgenomen. Dit onderwerp wordt meegenomen bij het nieuw beleid in deze zomerbrief.

3.2 Klimaatverandering en watersysteem

Op 8 maart 2023 is uw raad geïnformeerd over klimaatverandering en het watersysteem. Tijdens een thema-sessie is het gesprek gevoerd en is input opgehaald voor het eventueel bijstellen (op termijn)

van beleid of opstellen van nieuw beleid en welke dilemma's hierbij mogelijk spelen.

De waterschappen en gemeente hebben hun beleid op hoofdlijnen toegelicht.

Het klimaat verandert en de gevolgen ervan zien we steeds vaker om ons heen in de vorm van droogte en hitte, maar ook wateroverlast, en overstromingen. Omdat gemeente Hof van Twente wateroverlast niet alleen kan oplossen met verbeteringen aan het riool is er een stimuleringsregeling beschikbaar. Om inwoners en bedrijven te stimuleren om ook hun steentje bij te dragen aan het voorkomen van wateroverlast en droogte is er vanaf 1 maart 2023 een subsidieregeling stimuleringsregeling 'regentonnen, afkoppelen hemelwater en aanleg groenblauwe daken. Inmiddels zijn diverse aanvragen ingediend voor regentonnen, afkoppelprojecten en groenblauwe daken. De regeling loopt door tot en met 2030.

3.3 Nieuwe brug Langenhorsterweg

Begin april 2023 is de brug in de Langenhorsterweg Ambt Delden weer opengesteld voor verkeer. Hiermee is de veiligheid en bereikbaarheid weer voor vele jaren gewaarborgd.

3.4 Haven Delden

De aanleg van de nieuwe Haven Delden is in april 2023 afgerond, waarna deze in gebruik is genomen. De vaarweg tussen Delden en Enschede werd met het project geschikt voor schepen met een aflaaddiepte tot 2.80 meter. Bij Delden is ook het kanaal breder gemaakt zodat schepen elkaar daar makkelijker kunnen passeren. Ook zijn over een lengte van 35 kilometer nieuwe wanden geplaatst.

3.5 Integrale projecten

In het voorjaar is een tweetal participatietrajecten (groot onderhoud en verbeterde 80-km/uur Herikerweg Markelo en groot onderhoud en verbeterde 60-km/uur Stokkumerweg Markelo) doorlopen waarvan de uitvoering in het 3^e kwartaal verwacht wordt.

Verder is de voorbereiding van de projecten Rupertserf Delden, Meerkolstraat/Vinkstraat Goor en H. Herman Heijermansplein/Tuindorp Goor voortgezet/opgestart.

Daarnaast is er een start gemaakt met de uitvoering van project Spoorpark.

3.6 Bomenverordening

Begin 2023 heeft de gemeenteraad de nieuwe bomenverordening vastgesteld. Door de

verordening te herzien heeft de gemeente een actuele verordening, die is afgestemd op de Omgevingswet en rekening houdt met de inhoud van de op te stellen omgevingsvisie. Ook zijn de grenzen voor de bebouwde kom "houtopstanden" vastgesteld.

AUTONOME ONTWIKKELINGEN

3. Beheerplannen Openbare Ruimte

In 2022 is een Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) opgesteld. Dit plan zal voor tenminste de periode 2022 - 2027 als uitgangspunt dienen voor uitvoerings- en beheerplannen per discipline (straatmeubilair, wegen, civieltechnische kunstwerken en openbare verlichting). Het is gebruikelijk om, om de 4 jaar de plannen te actualiseren. De incidentele kosten bedragen € 46.000.

4. Onkruidbeheersing op verharding

Om de gevolgen van de bezuinigingen in de openbare ruimte te beperken, is ervoor gekozen om in 2022 en 2023 op het onderdeel onkruidbeheersing op verharding twee borstelrondes uit te laten voeren door Twente Milieu. Hiervoor is per jaar € 100.000 aanvullend budget beschikbaar gesteld. Uit evaluatie blijkt dat Twente Milieu in 2022 meer inzet heeft

moeten plegen om de overeengekomen kwaliteit te leveren. Om de tweede ronde onkruidbeheersing op verharding ook in 2023 volledig uit te voeren is een incidenteel € 57.000 extra budget nodig.

5. Afronding Herstructurering Gijmink A

Het project Gijmink A is, zoals gemeld in het jaarverslag 2022, per einde 2022 afgesloten met een positief saldo. Daarbij is aangegeven dat er in 2023 nog enkele afrondende werkzaamheden worden

uitgevoerd, zoals het verplaatsen van speeltoestellen en een hondenspeelveld. Daarvoor wordt een bedrag opgenomen van € 52.500.

Programma 4: Sport, cultuur en onderwijs

STAND VAN ZAKEN

4.1 Cultuurnota

In april 2023 stond een dialoog tussen de raad en de culturele instellingen gepland. De opbrengsten van deze bijeenkomst worden verwerkt in een vernieuwde cultuurnota, die vervolgens wordt aangeboden aan de raad.

4.2 Actualisatie Basisinfrastructuur

Individuele subsidies worden gebaseerd op subsidieregels. Subsidieregels zijn gebaseerd op door de Gemeenteraad vastgesteld beleid: de Basisinfrastructuur 2018-2022. In 2023 leggen wij een nieuw voorstel voor de Basisinfrastructuur aan de Raad voor. Op dit moment verwachten we dat hierbij geen ingrijpende wijzigingen aan de orde zijn.

4.3 Onderwijshuisvesting De Whee in Goor |

Begin 2023 is gewerkt aan de laatste fase van het haalbaarheidsonderzoek voor de onderwijshuisvesting in de wijk De Whee in Goor. Hiervoor vinden afrondende gesprekken plaats tussen gemeente en betrokken schoolbesturen.

4.4 Integraal Huisvestingsplan (IHP)

De uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek worden meegenomen in het Integraal Huisvestingsplan (IHP), dat in 2023 vanuit een wettelijke verplichting is opgestart. Dit is een intensief, participatief proces met de schoolbesturen voor primair en voorgezet onderwijs. Ook kinderopvangpartners hebben een rol. Gedeelde strategische onderwijsvisies en actuele leerlingenprognoses voor alle kernen en buurtschappen vormen hiervoor een belangrijk startpunt. Komend najaar wordt het IHP afgerond.

AUTONOME ONTWIKKELINGEN

6. Integraal huisvestingsplan onderwijs

De gemeente dient te zorgen voor voldoende onderwijshuisvesting en is dus verantwoordelijk voor (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen. Dit ligt vast in onder andere de Wet op het primair onderwijs en de gemeentelijke verordening. Vanuit de rijksoverheid komt een wettelijke verplichting dat elke gemeente een Integraal huisvestingsplan voor primair en voortgezet onderwijs (IHP) dient op te stellen. De kosten die hiermee gemoeid zijn bedragen in 2023 € 40.000.

7. Bibliotheek op school, uitwerking motie raad

Eind november 2022 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om met de bibliotheek Hof van Twente en de scholen te bespreken hoe het huidige Leesoffensief (bij de 10 basisscholen) kan worden uitgebreid naar alle basisscholen in Hof van Twente.

Het college heeft samen met de scholen van het primair onderwijs en de stichting Bibliotheek gekeken naar de door de gemeenteraad aangenomen motie. Dit heeft erin geresulteerd dat nu nog twee scholen starten met dBos. De extra benodigde middelen (€ 15.305) worden structureel opgenomen in de begroting.

BELEIDSAGENDA 2023			
	PROGRAMMA 4: SPORT, CULTUUR EN ONDERWIJS	Besluit	Gepland
4.1	Cultuurnota	Raad	3 ^e kw. 2023
4.2	Actualisatie Basisinfrastructuur	Raad	3 ^e kw. 2023
4.3	Onderwijshuisvesting De Whee in Goor	College	2 ^e kw. 2023
4.4	Integraal Huisvestingsplan (IHP)	Raad	4 ^e kw. 2023
Gerealiseerd	Wordt conform planning afgerond	Afwijking van planning + indicatie gereed	

Programma 5: Maatschappelijke ondersteuning

Stand van zaken

5.1. Ontwikkelagenda sociaal domein

Om de doelstellingen uit de visie Gezonde Verbinding beter te realiseren is in 2021 een ontwikkelagenda sociaal domein opgesteld. Integraal werken is een speerpunt. De per 1 oktober 2022 gerealiseerde Integrale Front Office is in de eerste maanden van 2023 verder ontwikkeld. In het kader van scherpe sturing en prioriteitstelling zijn alle medewerkers sociaal domein getraind in de methodiek van Opdrachtgever – Opdrachtnemerschap, met als doel een efficiënte, doelgerichte en verantwoorde inzet van de beschikbare capaciteit.

5.2. Kansrijk opgroeien

In het eerste kwartaal is de vacature op het terrein van jeugdpreventiebeleid ingevuld. Hierdoor is het mogelijk belangrijke ontwikkelingen als Kansrijke

Start en de (lokale) samenwerking met het onderwijs weer op te pakken.

Daarnaast is een start gemaakt met de herijking van het beleid rondom de Sociaal Medische Indicatie.

In regionaal verband is gewerkt aan de voorbereidingen van de nieuwe inkoop van Jeugdhulp. Besloten is de gehele jeugdhulp regionaal in te kopen, ook de delen die in de huidige situatie lokaal zijn ingekocht.

5.3. Gezonde leefstijl

Op het gebied van gezonde leefstijl is ter uitvoering van het lokaal preventieakkoord in de eerste 4 maanden van 2023 concreet het volgende gebeurd:

- Gestart met de Ik Pas Campagne (alcoholgebruik)
- Voorlichtingsbijeenkomst voor ouders op de Waerdenborgh t.b.v. terugdringen alcohol en middelengebruik
- Training groepsdruk leerlingen op de Waerdenborgh t.b.v. terugdringen alcohol en middelengebruik
- Train de trainer training voor mentoren signaleren alcohol- en middelengebruik en wat te doen

- Gestart met voorbereidingen voor preventie- en handavingsplan alcohol en middelengebruik (Planning aanbieden aan Raad in het 4e kwartaal 2023)
- Platform Gezond Delden is gestart
- Er is verder gewerkt aan de Gezonde School aanpak
- De drinkwatercampagne is voorbereid
- Gestart met het ontwikkelen van gezamenlijke valpreventie
- Gestart met het stimuleren rookvrije sportaccommodaties (impuls vanuit GGD)

5.4. Vitaal ouder worden

In het kader van “1 tegen eenzaamheid” zijn de in 2022 getrainde vrijwilligers gestart met het verzorgen van workshops over eenzaamheid. Bij Salut is een meldpunt voor vragen en signalen over eenzaamheid ingericht. De informatiecampagne met verhalen en tips is begonnen.

De oprichting van een klankbordgroep Toegankelijkheid is gestart. Deze heeft tot doel de toegankelijkheid in de openbare ruimte, maar ook in

de communicatiemiddelen van de gemeente (website, brieven) te verbeteren.

De evaluatie van de Pilot Good goan Markelo II is niet in het 1e kwartaal 2023 uitgevoerd, omdat het aantal cliënten in de pilot achterblijft bij de verwachting. Daarom is ervoor gekozen een iets ruimere periode te nemen. De (informele) tussenevaluatie Welzijn op Recept Delden laat goede resultaten zien.

Voor het ontwikkelen van de woon – zorg visie zijn in maart 2023 twee bijeenkomsten gehouden met belanghebbenden en stakeholders.

We zijn begonnen met een oriëntatie op een nieuwe samenwerkingspartner in het kader van de Algemene Voorziening Was. We streven naar een meer robuuste samenwerkingspartner die het totaalpakket (wasvoorziening en vervoer) kan regelen.

5.5 Iedereen doet mee

We hebben de afgelopen periode ingezet op armoede en schulden, in de vorm van een lokaal noodbudget, het leveren van maatwerk, proactieve vroegsignalering van schulden en inzet op communicatie waardoor inwoners de weg naar regelingen beter weten te vinden.

In het kader van leven lang ontwikkelen volgt Hof van Twente een maatwerktraject van Stichting lezen en schrijven. Daarnaast is, vooruitlopend op vaststelling van de themanotities, een start gemaakt met het toewerken naar bewustwording van het belang van basisvaardigheden voor onze inwoners. Hiervoor zijn onder andere een themasessie en gesprekken met onze partners georganiseerd.

Gestart is met het evalueren van het huidige minima- en schuldhulpbeleid. Indien de evaluatie daartoe aanleiding geeft, komen we t.z.t. met voorstellen ter verbetering.

5.5. Overig

In de eerste maanden van 2023 is verder gewerkt aan de voorbereidingen voor een aantal aanstaande aanbestedingen. Per 1-1-2024 zijn nieuwe contracten

nodig voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning. Hiervoor is een visiedocument opgesteld dat vervolgens vertaald wordt in een programma van eisen. Ook de aanbesteding voor de maatwerkvoorzieningen begeleiding/ ambulante ondersteuning Wmo is in voorbereiding, zodat de contracten in kunnen gaan per 1-1-2025.

Voor het doelgroepenvervoer (Regiotaxi, leerlingenvervoer en vervoer naar dagbesteding) werken we aan een datasysteem dat per 1 augustus 2023 operationeel moet zijn. Doelstelling is om alle data in één systeem onder te brengen zodat efficiënter en effectiever gecontroleerd en gemonitord kan worden op de kwaliteit van dit vervoer. Hiermee is ook het vaststellen van de rechtmatigheid van de uitgaven beter gewaarborgd.

AUTONOME ONTWIKKELINGEN

8. Bijstand

Per 1 januari 2023 is het minimumloon verhoogd met 10%. Budgetten voor Participatiewet, IOAZ, IOAW, Loonkostensubsidie en Nieuw beschut zijn hiermee opgehoogd.

De Loonkostensubsidie en het Nieuw Beschut zijn verhoogd met een extra 10%. Historisch is dit een reële stijging. De hogere lasten zijn opgenomen met inachtneming van de verwachting dat dit gedeeltelijk wordt gecompenseerd door het Rijk. In 2023 € 146.000, oplopend naar € 194.000 per jaar.

9. Energietoeslag 2023

Voor het jaar 2023 is de verwachting dat er door het Rijk € 1.600.000 beschikbaar wordt gesteld voor de energietoeslag (exclusief uitvoeringskosten). Op basis van de huidige aantallen met dezelfde regelgeving als 2022 is de verwachting dat de uitgaven boven de € 1.950.000 uitkomen. De meerkosten komen daarmee op incidenteel € 350.000.

10. WMO en Jeugd, bijstelling budgetten

De toe te passen indexeringen vallen hoger uit dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Daar staat tegenover dat de stelpost ten behoeve van volumegroei en indexering tot een bedrag van € 764.000 structureel kan vrijvallen ten gunste van de exploitatie. Per saldo nu een structureel voordeel van € 290.000.

11. Woonplaatsbeginsel

Met de wijziging van het woonplaatsbeginsel is ook de verdeling van de middelen vanuit het Rijk via het gemeentefonds een hogere bijdrage ontvangen. Met de verwachting dat de kosten in relatie daarmee ook stijgen. Tot dusver is er geen sprake van een evenredige toename van de kosten en kan dit budget van € 499.000 structureel vrijvallen.

BELEIDSAGENDA 2023			
	PROGRAMMA 5: MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING		
		Besluit	Gepland
5.1	Actualisatie Visie De Gezonde Verbinding	Raad	Q3 2023
5.2	Evaluatie en actualisatie Lokaal Preventieakkoord	Raad	Q4 2023
5.3	WoonZorgVisie	College	Q3 2023
Gerealiseerd	Wordt conform planning afgerond	Afwijking in planning + indicatie gereed	

Programma 6: Algemene dekkingsmiddelen & Overhead

AUTONOME ONTWIKKELINGEN

12. Circulaires Gemeentefonds

Verwerking van de september- en decembercirculaire 2022 heeft per saldo voor 2023 een positief effect van € 1.284.000. Voor 2024 bedraagt dit € 472.000, voor 2025 € 41.000 en voor 2026 € 3.000. Vanaf 2027 is er sprake van een negatief effect van € 586.000. Via afzonderlijke raadsbrieven is de raad geïnformeerd over de in 2022 gepubliceerde circulaires.

13. Actualisatie afschrijvingsbeleid 2022

De vastgestelde Nota waardering en afschrijving vaste activa 2022 heeft (meerjarige) gevolgen door de aanpassing van de termijnen. Dit zorgt in de eerste jaren voor hogere lasten en daarna voor een structureel voordeel in de exploitatie van indicatief € 165.000.

14. Energielasten

Vanuit de wens tot verduurzaming heeft de raad verzocht het contract voor gas opnieuw aan te besteden en om groen gas af te gaan nemen in de vorm van certificaten van Twence. Dit is uitgevoerd door de werkgroep DTSG (De Twentse Samenwerkende Gemeenten). Tijdens de aanbesteding zijn er (internationale) factoren gaan spelen die een grote invloed hebben gehad op de uitkomst. Het contract is ingegaan per 1 januari 2023. Hiermee kopen wij voor verschillende periodes gas in. Voor de prijsstijging die dit met zich meebrengt dient de gemeentelijke begroting te worden aangepast. Voor 2023 een verhoging van € 425.000 en structureel € 250.000.

15. CAO gemeentepersoneel 2023

Er is een akkoord bereikt over de cao gemeenten voor 2023. De salarislasten stijgen op basis daarvan indicatief met 8%. In de begroting 2023 is rekening gehouden met een loonontwikkeling van 3.6%. Tegenover de stijging is er sprake van een daling van de werkgeverslasten. Per saldo een lastenstijging met ingang van 2023 van 2% van de loonkosten. Structureel € 400.000.

16. Dividenden

De jaarrekeningresultaten 2022 van de deelnemingen BNG, Twence en Enexis leiden tot incidenteel hogere dividenduitkeringen dan geraamd. Van de BNG Bank, € 193.000, Twence € 690.000 en Enexis € 121.000.

Daarnaast is sprake van een eenmalige extra uitkering door Twence van € 281.000 naar aanleiding van de verkoop van het bedrijfsonderdeel Fudura.

Deze eenmalige opbrengst wordt gestort in de reserve majeure projecten.

17. Meerkosten regiebureau I&A

De meerkosten regiebureau I&A bestaan uit de volgende onderdelen. Door de verschuiving van de oude I&A organisatie naar de nieuwe regieorganisatie I&A zijn de beheerdiensten extern ondergebracht. Dit brengt op de post beheerdiensten hogere kosten met zich mee. Dit zorgt voor een structureel tekort in de exploitatie van € 312.000.

Hiernaast zijn er autonome ontwikkelingen betreffende informatieveiligheid van € 45.000.

Er is sprake van het rechtekken van een rekenfout organisatieplan I&A € 77.000. Hierin is vergeten één vaste medewerker financieel op te nemen.

Rechtekken afschrijving mobiele telefonie € 14.000 naar huidige aanschafkosten.

18. Regiebureau, incidentele inzet 2023

Ook in 2023 moeten wij twee technisch applicatiebeheerders voor het Centric domein inhuren. Dit zorgt voor jaarlijks extra kosten ten opzichte van de begroting van € 194.000.

Vervolgens is een technisch specialist ingehuurd in de maanden januari, februari en maart. Dit zorgt voor extra kosten van € 45.000. En de changemanager huren we nog in tot mei, voordat hij in vast dienst komt, wat zorgt voor extra kosten van € 30.000.

Daarnaast wordt er nog een Servicedesk medewerker ingehuurd totdat vast personeel gevonden kan worden wat ook zorgt voor extra kosten van € 30.000.

19. Overige ontwikkelingen

Naast de voorgaande toegelichte autonome ontwikkelingen worden diverse kleinere, (deels technische) en budgettair neutrale wijzigingen verwerkt en deze zijn niet specifiek toegelicht. Deze betreffen onder andere: verkiezingen, bijdrage samenwerkingsverband P-10, kredieten onderhoud brug Langenhorsterweg en onderhoud verkeersinstallatie, voorbereidingskredieten

bestemmingsplannen (budgettair neutraal). Daarnaast de middelen voor uitvoeringsmiddelen klimaat- en energiebeleid klimaatmiddelen en opvang Oekrainers en noodopvang vluchtelingen (budgettair neutraal).

Projecten & programma's

1. Programma Sociaal Economische Visie

Het programma SEV loopt sinds 2015 op schema en voldoet aan het uitgangspunt dat incidentele uitgaven en projecten gefinancierd kunnen worden.

Met de vaststelling van de visie "Actief Noaberschap 2022-2026" sluiten we de SEV als programma af. Er is een nieuw Programma Economie (Themanotitie Ondernemen), waar het merendeel van de SEV onderdelen is ondergebracht. De aansturing van dit programma gaat via de al bestaande Programmamanager Economie. Duurzaamheid krijgt een eigen plek in de nieuwe themanotities en innovatie wordt ondergebracht op een andere locatie. Hiermee ontstaat een duidelijk en concreet programma voor de economische ambities. Het resterende budget van de SEV (ca. € 250.000) gaat geheel over naar het nieuwe Noaberfonds, onderdeel van het Programma Economie. Hiermee ontstaat een budget voor het nieuwe economische programma van € 1.200.000. Voor de verantwoording tot op heden zie de Hof van Twente Index.

2. Project Op Stoom (TSB-terrein)

Er wordt volop gewerkt aan de uitvoering van het Masterplan Op Stoom, dat in februari 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Het eerste woningbouwplan met circa 110 woningen ligt ter inzage. Het betreft hier circa 30 sociale huurwoningen voor Viverion, 55 projectwoningen en verder de uitgifte van bouw kavels via de gemeente. Daarnaast is deelgebied Sportrand aan de Gruttostraat aangewezen als locatie voor de woonwagenstandplaatsen. Deze plek is eind maart 2023 gecommuniceerd met de omgeving en toekomstige bewoners. De uitwerking van het gebied richting stedenbouwkundige schets én bestemmingsplan loopt. Het overige gedeelte van het bouwveld is beoogd voor nog eens 25 tot 30 sociale huurwoningen. Voor het deelgebied De Fabriek wordt in 2023 een stedenbouwkundig plan op hoofdlijnen gemaakt, waarin ook ruimte wordt meegenomen voor circa 180 woningen.

Daarnaast is het gehele terrein verhuurd en is de nieuwe Evenementenlocatie opgeleverd. Deze plek moet een impuls geven aan de bekendheid van het gebied en zorgen voor extra levendigheid in de plannen.

Financieel loopt het project boven verwachting; de huurinkomsten zijn positief en er zijn forse subsidies binnengehaald om de ambities te realiseren.

3. Project Integrale wijkaanpak

Met een integrale wijkaanpak wordt vanuit fysiek én sociaal perspectief gecombineerd gekeken naar verbetermaatregelen in de leefomgeving binnen een wijk. Om dit op te starten en te begeleiden wordt een projectleider aangesteld. In eerste instantie richt de integrale wijkaanpak zich op Rupertserf en Tuindorp.

4. Programma Biodiversiteit

Binnen het programma biodiversiteit is er veel aandacht voor het planten van meer bomen in de Hof van Twente. Zo is er op zaterdag 14 januari 2023 de Boomdeeldag georganiseerd en zijn er maar liefst 5169 bomen uitgedeeld. Ook zijn er weer oogstdagen en uitdeeldagen georganiseerd voor zaailingen. De teller voor dit oogstseizoen komt ongeveer uit op 10.000 zaailingen geoogst en gepland. Het ziet er naar uit dat we het doel: “35.000 bomen er bij” dit jaar ruimschoots halen.

Tijdens de zeer goed bezochte bijeenkomst op 23 februari 2023 is voor het vierde jaar op rij onze akkerrandenregeling opengesteld. De uitvoering is in handen van Agrarische Natuur Vereniging Hooltwark en de belangstelling voor deelname lijkt opnieuw groot. Tijdens de bijeenkomst, met ongeveer 200 belangstellenden, is onder andere een presentatie gegeven over het aangepaste Gemeenschappelijke Landbouw Beleid (GLB). Dit omdat er een interessante combinatie gemaakt kan worden met onze akkerrandenregeling. We zien inmiddels dat daardoor de belangstelling vanuit de agrariërs nog verder toeneemt.

In ons programma KleurRijkLeven stimuleren we met name ook gebiedsgerichte projecten. Het project Verbindend Groen in de buurtschap Stokkum is een aansprekend voorbeeld. In Stokkum zijn inmiddels de eerste erven ingericht en is er ongeveer 270 meter haag aangeplant. Dit jaar zal er in Stokkum nog ongeveer 2 km hagen in combinatie met houtwallen en boomgaarden worden gerealiseerd.

5. Agenda Digitalisering

Voorafgaand aan de hack werd vanuit de Agenda digitalisering gewerkt aan drie pijlers, namelijk digitale dienstverlening, informatieveiligheid en datagestuurde werken. Het project kent nog een restantbudget van € 300.000. Nu het programma De nieuwe werkelijkheid is afgerond, zijn de projectdoelstellingen van de agenda digitalisering ondergebracht in het Regiebureau I&A en bij de CISO. Het budget zal daarom worden besteed aan het implementatieplan Regiebureau en jaarplan informatieveiligheid.

6. Programma Veiligheid

Op 22 november 2022 is de nota 'Veilig wonen, werken, recreëren en samenleven in Hof van Twente' vastgesteld met de ambities voor de komende 4 jaar. Wij hebben de afgelopen maanden de nodige stappen gezet om hiertoe te komen. Zo hebben we inmiddels het onderzoek naar de BOA capaciteit afgerond en is de veiligheidsmeting uitgevoerd. Tevens is er een voorstel gemaakt voor de aanpassing van de sluitingstijden van de horeca en voor het invoeren van de exploitatievergunning. Ook hebben we een start gemaakt met de invoering van

het keurmerk veilige bedrijventerreinen en het project vakantieparken in relatie tot ondermijning. In het kader van bewustwording en ondermijning is een bijeenkomst georganiseerd voor collega's die te maken hebben met de uitvoering van de BIBOB toets voor diverse vergunningen.

Binnen de sociale veiligheid zijn wij aangesloten bij het kenniscentrum mensenhandel en is het protocol maatschappelijke onrust vastgesteld.

7. Project Omgevingsvisie

In de eerste maanden van 2023 is in het proces dat zal leiden tot een gemeentelijke omgevingsvisie een achttal roadshows georganiseerd verspreid over de kernen en buurtschappen in de gemeente. In totaal hebben 600 inwoners deelgenomen aan en hun inbreng geleverd tijdens deze bijeenkomsten. Deze zijn in samenwerking met stads-, dorps- en buurtschapsorganisaties georganiseerd. In samenwerking met de raads werkgroep en raad wordt de input van deze roadshows gebruikt bij het schrijven van een concept-omgevingsvisie.

8. Project Oekraïners, statushouders en asielzoekers (OSA)

Sinds begin 2022 wordt een forse inspanning gevraagd van gemeenten als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de ontstane crisis in de vluchtelingenopvang. Ook in onze gemeente worden sinds de start van de oorlog Oekraïense vluchtelingen opgevangen in de gemeentelijke opvang en bij particulieren.

Daarnaast zet gemeente Hof van Twente zich al jaren in om te voldoen aan de taakstelling voor de huisvesting van statushouders.

Het project OSA (Oekraïners, statushouders en asielzoekers) gaat werken aan de wijze waarop de gemeente Hof van Twente in de komende periode opvang- en huisvestingscapaciteit gaat realiseren voor ontheemden doelgroepen OSA.

Financiële stand van zaken

In de volgende tabel is een samenvatting opgenomen van de financiële stand van zaken van de bestuurlijke projecten, programma's en agenda's.

Overzicht projecten	Soort	Dekkings middels besluit	In 2023 Uitgegeven/ Ingekomen	T/m 2023 Uitgegeven/ Ingekomen	Aangegane verplichtingen	Verplichtingen nog aan te gaan	Verwacht Totaal Uit/In	Verwacht Tekort (-) of Overschot (+)
1. Sociaal Economische Visie	uitgaven	€ 2.186.892	€ 9.773	€ 1.699.583		€ 230.500	€ 1.930.083	€ 256.809
	inkomsten	€ 20.000	€ 10.000	€ 19.000			€ 19.000	€ -1.000
	saldo programma							€ 255.809
2a. TSB-terrein - krediet (excl aankoop)	uitgaven	€ 879.292	€ 109.716	€ 621.501		€ 257.791	€ 879.292	€ 0
	inkomsten	€ 637.000		€ 109.830	€ 527.170		€ 637.000	€ 0
	saldo project							€ 0
2b. TSB-terrein - beheer	uitgaven	€ 250.000	€ 72.168	€ 72.168		€ 85.000	€ 157.168	€ 92.832
	inkomsten	€ 450.000	€ 177.597	€ 177.597		€ 280.000	€ 457.597	€ 7.597
	saldo beheer							€ 100.429
De omvang van de reserve TSB was per 1-1-2023 € 2.390.567.								
3. Rupertserf Delden (project verkeert in opstartfase, daarom nog geen financiële info)	uitgaven							
	inkomsten							
	saldo project							
4. Agenda Biodiversiteit	uitgaven	€ 1.319.364	€ 67.351	€ 598.469		€ 720.895	€ 1.319.364	€ 0
	inkomsten	€ 1.319.364	€ 0	€ 237.322	€ 82.042		€ 1.319.364	€ 0
	saldo agenda							€ 0
5. Agenda Digitalisering	uitgaven	€ 1.300.000	€ 23.400	€ 954.781	€ 30.000	€ 315.219	€ 1.300.000	€ 0
	inkomsten						€ 0	€ 0
	saldo agenda							€ 0

* Ingaande de 2^e berap 2023 wordt een financiële verantwoording ingevoegd van het project OSA en het programma veiligheid.

